

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ПРОЄКТ

В И С Н О В О К

**щодо проєкту Закону України про внесення змін до
Бюджетного кодексу України щодо фінансового забезпечення
гарантій учасників забезпечення життєдіяльності населення,
функціонування держави та критичної інфраструктури на
територіях активних бойових дій
(реєстр. № 15341)**

За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини сьомої статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 8 липня 2026 року (протокол № ____) розглянув проєкт Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо фінансового забезпечення гарантій учасників забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави та критичної інфраструктури на територіях активних бойових дій (реєстр. № 15341 від 22.06.2026), поданий народними депутатами України Третяковою Г.М., Клочком А.А. та іншими.

Законопроєктом пропонується шляхом внесення змін до Бюджетного кодексу України передбачити:

віднесення до видатків державного бюджету фінансування державних програм із забезпечення строкових гарантій соціального захисту осіб, яким надано статус учасників забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави та критичної інфраструктури на територіях активних бойових дій у частині фінансування виплат, компенсацій, страхування, медичної, психологічної, реабілітаційної, житлової, транспортної, евакуаційної та іншої підтримки, що здійснюється за рахунок коштів державного бюджету відповідно до закону;

віднесення до видатків місцевих бюджетів фінансування місцевих програм і заходів із забезпечення строкових гарантій соціального захисту зазначених осіб, які фактично виконували відповідні функції в інтересах територіальних громад;

запровадження нового виду міжбюджетного трансферту – субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення соціальних гарантій таких осіб;

визначення цільового спрямування субвенції, основних критеріїв її розподілу між місцевими бюджетами та повноважень Кабінету Міністрів

України щодо встановлення порядку й умов її надання та використання, а також порядку звітування та контролю за цільовим використанням цих коштів;

встановлення, що надання особі відповідного статусу за періоди, які передували набранню чинності законом, не є самостійною підставою для виникнення бюджетних зобов'язань за минулі бюджетні періоди, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України або окремою бюджетною програмою.

Крім того доручається Кабінету Міністрів України підготувати фінансово-економічне обґрунтування джерел фінансування для реалізації цього Закону, розробити та затвердити порядок і умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, визначити порядок формування потреби у видатках на відповідні гарантії та забезпечити їх врахування під час підготовки проєктів законів про Державний бюджет України.

Набрання чинності даним законопроектом пов'язано з набранням чинності Законом України «Про статус учасників забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави та критичної інфраструктури на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту», який наразі зареєстрований як проєкт закону під №15340.

На думку авторів проєкту закону, реалізація цієї законодавчої ініціативи сприятиме формуванню більш справедливої та фінансово збалансованої моделі державної підтримки осіб, які в умовах воєнного стану та активних бойових дій забезпечують базові функції держави, громад і критичної інфраструктури.

Разом з тим щодо окремих положень законопроекту слід зауважити таке.

1. Частиною третьою статті 91 Регламенту Верховної Ради України передбачено, зокрема, що у разі внесення законопроекту, проєкту іншого акта, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету (надходжень бюджету та/або витрат бюджету), суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Аналогічна вимога міститься і у статті 27 Бюджетного кодексу України.

У пояснювальній записці до проєкту закону вказано, що «реалізація положень проєкту Закону може потребувати видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів у разі прийняття закону про статус учасників забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави та критичної інфраструктури на територіях активних бойових дій і запровадження відповідних строкових гарантії соціального захисту».

Проте, авторами проєкту всупереч вимог статті 91 Регламенту Верховної Ради України та статті 27 Бюджетного кодексу України не надано фінансово-економічних обґрунтувань та відповідних розрахунків. Натомість доручається Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом підготувати фінансово-економічне обґрунтування джерел його фінансування, що фактично паралізує його реалізацію мінімум на 3 місяці, оскільки впродовж цього часу виконання законодавчих положень не буде забезпечено фінансовими ресурсами.

2. У розділі II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту пропонується внести зміни до Закону України від 20 грудня 2016 року № 1794-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», відтермінувавши дату набрання чинності положеннями щодо віднесення видатків на оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя до місцевих бюджетів на 10 років.

Зазначені положення не узгоджуються з назвою законопроекту та його предметом правового регулювання, оскільки метою його розробки визначено «створення належного бюджетно-правового механізму фінансового забезпечення строкових гарантій соціального захисту осіб, яким відповідно до закону надано статус учасника забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави та критичної інфраструктури на територіях активних бойових дій», а не регулювання питань щодо видатків на оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя.

Враховуючи вищезазначене та результати обговорення положень проекту Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо фінансового забезпечення гарантій учасників забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави та критичної інфраструктури на територіях активних бойових дій (реєстр. № 15341), Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив висновок та рекомендує Верховній Раді України зазначений законопроект

Надіслати даний висновок головному Комітету – Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

Голова Комітету

Галина Третякова